GAZETA KRAKOWSKA

Nro 83.

z KRAKOWA dnia 15 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 8 Października.

BANK POLSKI

W dalszem rozwiianiu przyymowania na skład płodów i wyrobów, tudzież udzielania pożyczki na zastaw tych towarów, podaie do publiczney wiadomości, że przyymuie na skład wyroby produkcyi kraiowey lniane, konopne i bawełniane, oraz żelazo, i udziela pożyczki na zastaw tych towarów.

I. Za przeważenie i przenoszenie żelaza, Bank pobierać będzie z dołu na raz ieden po groszy dwa od cetnara, niemniey też za skład po groszy dwa, podobnież od cetnara za każdy miesiąc pozostawienia tych towarów w składach Bankowych.

2. Na każdy cetnar złożonego do składu żelaza, Bank udzielać będzie pożyczkę aż do 4/5 części wartości iego przez Bank ustanowioney.

3. Przyymowanie na skład i udzielanie pożyczki na zastaw wyrobów lnianych, konopnych i bawełnianych, tudzież wszelkie inne warunki złożenia i zastawienia w Banku żelaza, są też same, iakie ogłoszone zostały pod dniem 12 Czerwca r. b. co do wełny i wyrobów wełnianych.

W Warszawie dnia 4 Października 1828 r.

Radca Stanu, Prezes a
(podpisano) Ludwik Hr: *Jelski.*
Sekretarz Jeneralny:
(podpisano) *Hassmann.*

ZDANIE SPRAWY

z Czynności Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego,
od d. 20 Stycznia, do d. 20 Lipca 1828 r.

W poprzedzaiących półroczach, prace około ogólnych urządzeń Towarzystwa Kredytowego, tak daleko posunięte zostały, iż w upłynionem nie pozostawało Dyrekcyi Główney, iak tylko pilnować wykonania przepisów, i postępować wskazanym iuż torem.

Wśród prac swoich Dyrekcyia Główna dotkniętą została bolesną stratą, śmiercią swego Prezesa ś. p. Radcy Stanu Kalinowskiego, który w dniu 5 Maia roku bieżącego zszedł z tego świata. Smutne wspomnienie! ten któregośmy otoczyli przy pierwszem zawiązaniu się Towarzystwa, który z takim zapałem i gorliwością poświęcił się nowemu zawodowi, który nie tylko był naszym przewodnikiem, ale i każde zatrudnie-

nie z nami podzielał, i wszędzie był przykładem poświęcenia się i wytrwałości, zniknął z pośród nas w tenczas, kiedy prace iego nader ieszcze dla Towarzystwa użyteczne bydź mogły. W różnych powołaniach życia publicznego, nieskazitelny Urzędnik, gorliwy i bezwzględny w pełnieniu obowiązków, trafnym wyborem przeznaczony został na Naczelnika nowey Instytucyi, która wymagała równie śpiesznego działania, iak ścisłego zachowania przepisów. Zdawało się, iż odpowiadaiąc widokom i zaufaniu Rządu, z szczególnem upodobaniem poświęcał się pracom Towarzystwa. O iak bolesno iest, że dłużey nie będzie odbierał naysłodszey życia publicznego nagrody, że nie będzie patrzał na użyteczność prac swoich, ani będzie świadkiem dobroczynnych skutków ustawy, które kraiowi i Stowarzyszonym przyniosła!

Po dopełnieniu formalności, których ten smutny wypadek wymagał, Dyrekcyia Główna zaymowała się zwyczaynemi pracami, pod sterem Radcy wiekiem naystarszego, dopóki Rząd stosownie do Artykułu 29 Prawa i §. 14 Organizacyi, nie wyznaczył nowego iey Naczelnika w osobie Senatora Woiewody Miączyńskiego.

Z ogólnych czynności przytoczyć winniśmy, iż z powodu zmiany połowy Urzędników w Dyrekcyiach co dwa lata Prawem postanowioney, i w skutek rozporządzenia Rządu z dnia 4go Lipca roku zeszłego, odbyły się zgromadzenia Stowarzyszonych po Woiewództwach, których protokoły stosownie do Artykułu 235 Instrukcyi, iako z zachowaniem wszelkich formalności zdziałane, przez Dyrekcyią Główną potwierdzone zostały. Na zgromadzeniach tych przedstawione były rapporta z dwuchletnich czynności każdey Dyrekcyi Szczegółowey, Xięgi ich Rachunkowe i dowody umorzonych Listów Zastawnych. Oddali Stowarzyszeni sprawiedliwość usiłowaniom i pracy Dyrekcyiów szczegółowych, a uwagi iakie niektórym z nich uczynić podobało się, zaspokaiaiącą odbiorą odpowiedź, skoro w drodze Art. 187 Prawa wskazaney, przez właściwych Urzędników przedstawione zostaną.

Czynności szczegółowych przedmiotów dotyczące, Dyrekcyia Główna w zwykłym porządku następnie przedstawia.

I. *Udzielenie Pożyczek.*

Wzmagaiące się zaufanie do Instytucyi, i zwiększaiący się kredyt Listów Zastawnych, pomnaża liczbę przystępuiących do Towarzystwa Kredytowego, i upłynione półrocze, co do ilości udzielonych pożyczek, nie było poślednieyszem od poprzedzaiących. Od dnia 20 Stycznia roku bieżącego załatwiła Dyrekcyia Główna 292 Aktów przystąpienia do Towarzystwa Kredytowego, w skutku których udzieliła pożyczkę w Listach Zastawnych w summie 14,624,600 złotych Polskich, co w szczegółach wyiaśnia wykaz imienny pod Numerem Iwszym dołączony.

Dobra Narodowe otrzymały iuż całkowitą pożyczkę 40,000,000 złotych Polskich, którą Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu Postanowieniem Królewskiem zaciągnąć upoważnioną została: lecz zamierzona iest ieszcze na Dobra Rządowe nowa pożyczka około złotych Polskich 20,000,000, iak o tem Jaśnie Oświecony Xiążę Minister Przychodów i Skarbu, odezwą z dnia 25 Czerwca roku bieżącego do Numeru 28,947 Dyrekcyi Główney donieść raczył.

Z Dóbr prywatnych Towarzystwa zastawionych, pozostaie do rozpoznania Dóbr 196, na które zażądane pożyczki wynoszą sommę złt: Pol: 9,597,900.

Z ogólney summy pożyczek, iaka w upłynionem półroczu przyznaną została, udzielono:

a) Od dnia 20 Stycznia do 1 Kwietnia roku bieżącego:
1. Na Dobra prywatne . zł: 4,560,700.
2. Na Dobra Narodowe . — 4,287,500.

zł: 8,848,200.

b) Od 1 Kwietnia do 20 Lipca:
1. Na Dobra prywatne . zł: 4,769,200.
2. Na Dobra Narodowe . — 1,007,200.

Ogół iak wyżey zł: 14,624,600.

Taką ilością powiększyła się wierzytelność Towarzystwa Kredytowego, zabezpieczona na Dobrach Towarzystwu zastawionych; zmnieyszyła się zaś przez wystąpienie z Towarzystwa:

a) Od 20 Stycznia do 1 Kwietnia Dóbr Karniewo . zł: 10,315 gr. 21.
b) Od 1 Kwietnia do 20 Lipca Dóbr Promierz zł: 65,000 — —

Razem zł: 75,315 gr. 21.

Podług poprzedzaiącego zdania sprawy, wierzytelność hypoteczna Towarzystwa Kredytowego wynosiła zł: 105,084,498 gr. 1.

Przybyło w upłynionem półroczu złotych 14,624,600.

Ubyło przez wystąpienie złotych 75,315 gr. 21.

Przybywa zł: 14,549,284 gr. 9.

A zatem wierzytelność Towarzystwa wynosi zł. 119,633,782 gr. 10. Dobra Promierz występuiąc z summą 65,000 zł. po dniu 1wszym Kwietnia, to iest: po opłaceniu (łącznie z ratą Czerwcową r. b.) czterech rat półrocznych, zapłacić powinny były, w stosunku do Tabelli do Art: 18go Prawa dołączoney, summę zł. 62,320 gr. 28, lecz z tey nie można było złożyć w Listach Zastawnych, iak tylko summę zł. 62,300, resztę to iest, zł. 20 gr. 28 właściciel opłacił w gotowiźnie, i te przy przyszłem losowaniu Listów Zastawnych dołączone będą do funduszu umorzenia, a nateraz iako należące do wierzytelności Towarzystwa Kredytowego uważane bydź powinny.

Wykaz pod Nrem 8cim dołączony, wyiaśnia ilość i rodzay Listów Zastawnych w obiegu będących. Podług poprzedniego zdania sprawy było w obiegu dnia 20 Stycznia r. b. Listów Zastawnych za zł: 101,784,800.

Przybyło:

a) Z wydanych na pożyczkę zł: 14,624,600
b) Z wydanych na zamianę zł: 18,800

14,643,400.

Ogółem było w obiegu zł: 116,428,200.

Ubyło:

a) Złożone przez występuiących z Towarzystwa zł: 72,300
b) Złożone na zamianę . . — 18,800
c) Umorzone losowaniem zł: 1,437,900

1,529,000.

Zostaie w obiegu dnia 20 Lipca roku bieżącego . . zł. 114,899,200.
i prócz tego, rewers na resztę ostatniego wylosowanego Listu Zastawnego w summie zł: 835 gr. 13.

Summa powyższa podziela się między następuiące gatunki Listów Zastawnych:

Białe:

Lit: A.	sztuk 794	po	20,000	zł:	15,880,000.
Lit: B.	— 7199	po	5000	—	35,995,000.
Lit: C.	— 36,726	po	1000	—	36,726,000.
Lit: D.	— 16,089	po	500	—	8,044,500.
Lit: E.	— 45,918	po	200	—	9,183,600.

Razem szt: 106,726, które czyn: 105,829,100.

)2(

Żółte:

Lit: A.	szt: 97	po	20,000	czyni	1,940,000.
Lit: B.	— 562	po	5000	—	2,810,000.
Lit: C.	— 3727	po	1000	—	3,727,000
Lit: D.	— 653	po	500	—	326,500
Lit: E.	— 1333	po	200	—	166,600.

Razem szt. 6372, które czynią 9,070,100.

Przepis Prawa wymaga, aby Dyrekcyia Główna wydawała Listy Zastawne, w takiey wysokości, w iakiey ich wierzyciele, lub właściciele Dóbr żądaią. Z początku żądano naywięcey Listów Zastawnych niższych, to iest, po 1000 zł., 500 i 200; spodziewano się albowiem, że przy braku kapitałów kraiu naszym, Listy tego rodzaiu prędzey znaydą kupuiących. Teraz kiedy ustalony kredyt Listów Zastawnych, zwiększa poszukiwanie, nawet za granicą obieg ich upowszechnia, naywięcey żądane są Listy Zastawne wyższe, iako dogodnieysze do zachowania i przesyłania. Ztąd w zapasie Dyrekcyi Główney zastosowanym do początkowych żądań, okazał się brak Listów Zastawnych większey wysokości, i tak dla tego, iako też z powodu zamierzoney nowey pożyczki na Dobra Narodowe, fabryka na czas pięciotygodniowy otworzoną bydź musiała. Pod nieodstępnym dozorem Radców Dyrekcyi i zachowaniem wszelkich ostrożności, wybito Listów Zastawnych Lit: A. sztuk 550 i Lit: B. sztuk 2200, które po części iuż na pożyczki wydane zostały, reszta zaś w składach Dyrekcyi stosownego użycia oczekuie.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 10 i pół do 11 i pół. — Pszenicy od 26 do 30. — Jęczmienia od 8 i pół. do 10. — Owsa od 5 i gr: sr: do 6 i gr: 10. — Siana furę iednokonną od 10 do 17; parokonną od 20 do 21. — Słomy furę od 4 do 7.

Z Petersburga d. 12 Września D. K.

(Z Ruskiego Inwalida.)

Naywyższy Manifest.

Z Bożey Łaski

MY MIKOŁAY I.

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi

i t. d. i t. d. i t. d.

Pomimo powodzenia oręża Naszego w teraźnieyszey woynie przeciwko Porcie Ottomańskiey, i przy całem nayszczerszem życzeniu Naszem, nayprędszego położenia końca tey walce, nieprzyiaciel, trwaiąc w nieprzychylaniu się do przełożeń pokoiu, uporem swym zmusza Nas do konieczności przedsięwzięcia nowych środków ku dalszemu prowadzeniu woyny. Znayduiąc zatem rzeczą konieczną przywieść woienne siły Nasze do położonego kompletu, Rozkazuiemy:

1. Zebrać w całem Państwie, oprócz Georgii i Bessarabii, z pięciuset dusz po ośmiu rekrutów.

2. Wybór drugiey połowiczney części rekrutów z poprzedzaiącego 92go naboru niedobraney stosownie do Manifestu Naszego z dnia 14go Kwietnia r. b. w Guberniiach: Chersońskiey, Ekaterynosławskiey, Pułtawskiey, Słobodzko-Ukraińskiey, Kijowskiey i Podolskiey, przez wzgląd na uczynione przez te Gubernije ofiary i dla niemożności ieszcze w tak krótkim czasie przedstawiać kwitów za pobońszczyków, odłożyć na przyszłość do następnych naborów.

3. Nabor uskutecznić na osnowie będących urządzeń i osobnego rozrządzaiącego Ukazu, razem z tym Rządzącemu Senatowi danego. W Ukazie tym, ku naywiększemu, iak tylko można, ukochanym Naszym wiernym poddanym ulżeniu, Rozkazaliśmy, między innemi, w oznaczeniu miary wzrostu ograniczać się samą koniecznością, a uzyskiwa-

nie pieniędzy na umundurowanie, uskutecznić podług cen poprzedniczego naboru; bez żadnego ich podwyższenia.

Dan w Odessie dnia 21 Sierpnia, roku od narodzenia Chrystusowego 1828, a panowania Naszego trzeciego.

(podpisano) MIKOŁAY

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dnia 7 b. m. P. Franklin, Kapitan floty Króla Jmci Angielskiego, miał honor bydź przedstawionym N. Cesarzowey Matce w Pawłowsku. Dnia 9go Pan Shamier, Kapitan teyże floty, i Pan Dick podróżny, także mieli szczęście bydź przedstawieni N. Pani, która po przedstawieniu raczyła im dozwolić bydź u Siebie na obiedzie.

Naywyższy Ukaz

dany Towarzyszowi Naczelnika Głównego Sztabu Naszego, zarządzaiącemu Ministeryum Woyskowem.

Manifestem, dnia dzisieyszego wydanym, naznaczywszy w roku teraźnieyszym nabor z pięciuset dusz po czterech rekrutów, rozkazuiemy Wam, w niebytności Naczelnika Głównego Sztabu Naszego, uczynić w tey rzeczy następuiące rozporządzenia co do części woyskowey:

1. Z liczby rekrutów, z tego naboru zebrać się powinnych, zostawić do rozporządzenia Ministeryum Morskiego na skompletowanie flot z rekrutów Gubernii Kazańskiey i Saratowskiey, i Żydów tych pietnastu Guberniy i iednego obwodu, gdzie oni są zamieszkali, ile za odliczeniem rzemieślników do osiedlenia woyskowego i do rot woiennoroboczych wiedzy inżenierney pozostałey.

2. Zatem, wszystkich innych rekrutów rozdzielić na woyska, stósownie do potwierdzonego przez Nas wzorowego rozpisania i danych Wam rozkazów.

3. W rzeczy umundurowania rekrutów, postępować przykładem naboru poprzedzaiącego.

(podpisano) MIKOŁAY.

W Odessie dnia 21
Sierpnia 1828 r.

Z *Odessy d.* (24) 12 *Września.*

Dziennik tuteyszy zawiera: W ostatnią Niedzielę dnia 9 b. m. o godzinie 8 rano, wyiechała N. Cesarzowa Jmość do Petersburga. Mieszkańcy Odessy mieli szczęście widzieć po raz ostatni Nayiaśnieyszą Monarchinię w Kościele katedralnym, gdzie się N. Pani przed ediazdem swoim na chwilę zatrzymała.

Ostatnie godziny pobytu swoiego w Odessie, naznaczyła N. Pani dobroczynnością ku nieszczęśliwym rannym, znayduiącym się w szpitalu naszego miasta; do rąk Bogdanowskiego Gubernatora miasta, raczyła N. Pani złożyć summę 15,000 rubli aby rozdana została, gdy wyydą ze szpitalu.

N. Cesarzowa Jmć bawiła w mieście naszem 3 miesiące i 24 dni; ostatnie dni Czerwca i pierwszą połowę Lipca przepędziła N. Monarchini we wsi Barona Raynard. N. Pani zaszczyciła obecnością swoią zakłady publiczne, zwiedziła okolice miasta i oglądała wszystko co iest ważnego.

Pobyt N. Pani w Odessie będzie na zawsze pamiętnym w rocznikach miasta, odróżniaiącego się, po wszystkie czasy, miłością ku swoim panuiącym, i wdzięcznością za swobody i inne wysokie względy, którym winne iest większą część swojey pomyślności.

N. Cesarzowa Jmć wyiechała na Woznesensko. Zdrowie N. Pani niczego więcey do życzenia nie zostawia.

Tego samego dnia przeieżdżał przez nasze miasto Podpułkownik Judin z Szyrwań-

skiego pułku piechoty; iedzie do główney kwatery N. Pana z wiadomością o wzięciu szturmem twierdzy Akhalzika przez Hr. Erywańskiego Paszkiewicza. Spodziewamy się, będziemy mogli niebawem udzielić czytelnikom naszym szczegółów tey ważney zdobyczy. (Znayduią się w Dodatku do przeszłey Gazety Krakowskiey).

Wieczorem tegoż samego dnia, fregata Sztandar wypłynęła ztąd do Warny; wiezie woysko, które tamże na ląd wysadzi.

Ze Lwowa d. 1 Października.

C. K. Rząd kraiowy ogłosił następuiący C. K. Reskrypt zwołuiący Seym w Królestwach Galicyi i Lodomeryi:

MY FRANCISZEK I.
z Bożey Łaski, Cesarz Austryiacki,
i t. d. i t. d. i t. d.

Wszem w obec i każdemu z osobna, wiernym Nam miłym i w powszechności wszystkim poddanym Stanu: Prałatom, Magnatom, Rycerstwa i Mieszczan w Naszych Królestwach Galicyi i Lodomeryi, wraz z Bukowiną, oświadczamy Łaskę Naszę Cesarską Królewską i oraz nayłaskawiey oznaymuiemy, że z ważnych, dobra pospolitego tyczących się powodów, skłoniliśmy się zwołać Seym powszechny w tych Królestwach, i takowy na dzień pietnasty Października 1828 przeznaczamy.

Aby więc ten Seym, w należytem postępowaniu ku pożądanemu wzrostowi tak tych Królestw, iako też powszechnego Monarchii dobra uzyskać, i cel i koniec zamierzony osiągnąć mógł; Naszym wiernie nayposłusznieyszym stanom Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież Bukowiny, wszem w obec i każdemu z osobna nayłaskawiey i nieodzownie nakazuiemy, by na dzień wyżey oznaczony, a to w wieczór wprzód we Lwowie znaydowali się, a potem w dniu następuiącym zrana w mieyscu przez Nasze Prezydyium kraiowe rzeczonych Królestw wyznaczyć się maiącem, pewnie i nieuchybnie zebrali się, tamże propozycyie Seymowe, i co Naszem Imieniem przełożyć zlecimy z nayuniżeńszem posłuszeństwem wysłuchali, a przyiąwszy to wszystko do wiernych serc swoich, takowe powzięli postanowienie, iakiego Nasze, oraz w powszechności Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną i ich własne potrzeby wymagaią, i któreby odpowiedziało Naszemu nayłaskawszemu zaufaniu, którego to ninieyszem nowy Stanom dowód daiemy.

A chociażby niektórzy z pomiędzy wiernych nayposłusznieyszych Członków Stanowych dla ważnych przeszkód stawić się nie mogli, obecni iednak zupełną moc stanowienia mieć, a nieobecni równie iak obecni dopełnić to wszystko obowiązani będą.

Nasze zaś Królewskie miasto Lwów stósowną do prawa liczbę osób dostatecznie umocowanych na pomieniony Seym posłać ma.

Dan w Naszem Cesarskiem głównem i rezydencyionalnem mieście Wiedniu, dnia trzydziestego pierwszego miesiąca Lipca, Tysiąc Ośmset Dwudziestego Osmego; Panowania Naszego w Trzydziestym Siódmym Roku.

Franciszek.

(L. S.)

Franciszek Hrabia *de Saurau.*
Naywyższy Kanclerz.
Filip Kawaler *de Stahl.*
Za Naywyższym J. C. Mości Rozkazem:
Karol *de Widmann.*

Z Paryża d. 29 Września.

Xiążę Bordeaux kończy dziś 8my rok życia.

Zastanawia wszystkich, że o przybyciu woysk naszych do Morei nie ieszcze urzędo-

wnie nie oznaymiono. Mówią ciągle, iż w krótce wydane zostanie oświadczenie Posłów trzech sprzymierzonych Mocarstw względem celu naszey wyprawy. Słychać także, iż między Rossyią i Francyią zawarta została osobna umowa.

Mówią, iż z rozporządzenia Królewskiego wyznaczoną zostanie kommissyia, która zatrudnić się ma rozwiązaniem nayważnieyszych pytań względem stanu handlu, ceł, przechodu towarów i ich składów, ceny zboża, zagranicznego cukru, &c.

Biskup Grenoblu urządza w swey dyiecezyi Związek Katolicki dla obrony wiary.

Dla znayduiących się teraz w Brest 3ch Deputowanych Guilhem, Ch. Dupin i Keratry, dany był w przeszłym tygodniu w tameczném teatrze wielki obiad.

Na okręcie Casimir, który z Port-au-Prince odpłynął i niebawnie iest w Hawrze oczekiwany, przybędzie Ajent Haytański. Pomiędzy okrętami w Port-au-Prince znaydowały się dnia 3 Sierpnia 2 Hamburgskie i 1 Rossyyski.

Z Tulonu d. 22 Września.

Dnia 19 b. m. popołudniu przybył tu parowy statek Merkury Kapitana Blacquier. Znaydnie się na nim Lord Cochrane, który miał długą rozmowę z Pułkownikiem Fabvier. O planach ostatniego nic ieszcze z pewnością niewiadomo. Galera Dianna popłynie do Briudisi, gdzie urządzony będzie skład sprzętów dla woyska naszego w Grecyi. Przewóz ztamtąd do Morei odbywać się będzie na statkach parowych. Podług listów z Kalamata pod dniem 7 b. m. mieliśmy na ówczas 7miu tylko chorych; morowey choroby niema iuż tam żadnego śladu.

Z Włoch d. 25 Września.

NN. Królestwo Ichmość Sardyńscy bawili u Hr. Borromeo na iego Rayskich wyspach na ieziorze Maggiorę dni cztery. Wiele osób z Piemontu i Lombardyi znaydowało się na wspaniałych i gustownych uroczystościach, które przy prawdziwie Królewskim koszcie właściciela zamieniały się czarodzieyskie te wyspy na wspaniałe pałace.

Neapolitańska korweta Galatea i bryggantyna Orzeł, które na szczególnieyszą służbę Monarchy Neapolitańskiego są przeznaczone, odpłynęły niedawno dla wzmocnienia flotylli znayduiącey się przed portem Trypolu i więcey ieszcze okrętów iest na ten cel uzbraianych.

Z Madrytu d. 20 Września.

Dwór Królewski udał się dnia 16 b. m. o godzinie 6tey zrana do Eskurial, zkąd dnia 5 Listopada tu powróci.

Przed 8miu dniami późno w wieczór Hr. Figuera, Poseł Don Miguela przy Dworze tuteyszym, miał u Króla tayne posłuchanie. Kawaler Lima, sprawuiący tu interesta Portugalii, zdiąć kazał herb z mieszkania swoiego, podobno na wezwanie.

Pewną iest rzeczą, że w Gibraltarze wybuchnęła żółta gorączka, i przerwany został z tem miastem wszelki związek.

Mówią, iż Angielskie okręty zbliżyły się do Koruny i Ferrolu, dla przewiezienia znayduiących się tam wychodźców Portugalskich z ich własnością do Anglii.

— Dnia 21. —

Utrzymuie się wieść, że między naszym rządem i Angielskim zawarta została umowa, mocą którey Hiszpaniia, iako kray ościenny, należeć ma czynnie do spraw Portugalii.

Przybycie Donna Maryi nabawiło tak rząd Portugalski, iako i nasz niespokoynością i ożywiło czynność. Mówią, iż ułożono wspólnie plan do przyspieszenia zaślubie-

nia Don Miguela z młodą tą Królewną, przez co zagodzone zostaną wszelkie spory. Dodaią, że tayne posłuchanie u Króla Hr. Figuera (o którem wyżey) tyczy się tego planu, chociaż niechciał niedawno przyiąć listu od Don Miguela, w którym tłumaczył się z swoiego postępowania. Gdy Don Miguel dowiedział się, że wuy iego nie chce przyiąć iego listu napisał własną ręką do Ministra Salmon, i w skutku tego listu posłano pisma do Hr. Ofalia w Londynie, w których zapewne znayduią się nowe instrukcyie.

P. Ugarte, który przeszło od 20 lat należał do naszych spraw skarbowych, poiechał do Paryża. Jest to iuż czwarta iego tam podróż dla uskutecznienia pożyczki.

Jezuici Francuzcy podali do naszego rządu prośbę o pozwolenie założenia na granicy instytutu, w którymby młodzież Francuzka powierzona ich nauce znaleść mogła opiekę. Nie wiadomo ieszcze czyli Król na to pozwoli. Tymczasem od swych zakonnych braci w Hiszpanii odbieraią wszelkiego rodzaiu wsparcia.

Z Lizbony d. 14 Września.

Oba nadzwyczayni Ajenci, których Don Miguel do Rzymu posełał, dla uchylenia iego zaręczenia z Donna Maryą, mieli dnia 10 b. m. ztąd odiechać.

Hr. Barbacena oddał Konsulowi w Gibraltarze pismo od Don Pedro do Don Miguela, które ostatni iuż odebrał. W tych dniach uwięziono kilkanaście osób za to tylko, że mówiły o podróży Donna Maryi. Stronnictwo Margr. Chaves czyni rząd bardzo niespokoynym. Naczelnicy tey fakcyi wielki wpływ maiącey, mówią publicznie, iż gdy przyydzie znowu do bitwy, opuszczą Don Miguela.

Urzędnicy otrzymuią tylko za 2 lub 3 miesiące w roku swoie pensyie. Żołnierze są bez pieniędzy i ubioru. Niedawno wszedł żołnierz do iednego z domów prosząc o jałmużnę, a gdy mu iey odmówiono rzekł: gdy mie płacą, muszę obmyślić inny sposób do nabycia pieniędzy, bo niechcę z głodu umierać.

Ulubiona dawniey pieśń ludu na przybycie Don Miguela rzadko się iuż słyszeć daie. Rząd znayduie się w kłopocie, co ma zrobić z rozsypanemi po bitwie pod Porto żołnierzami.

Siedm woiennych okrętów ścigaią pod brzegami wszystkie Portugalskie statki.

Mówią tu o poróżnieniu się rządu naszego z Francuzkim.

Od brzegów Menu d. 29 Września.

N. Król Jmość Bawarski powrócił dnia 25 Września z Berchtesgaden do Minchen. J. K. M. pozwolił, aby podczas Październikowskiey uroczystości od 4 do 12 Października, wszystkie rządowe zbiory (wyiąwszy biblioteki i gabinet monet) otwarte były dla widzenia publiczności. Widziane także być mogą w tym przeciągu czasu machiny, modele i sprzęty w związku rolniczym.

Jey Królewska Wysokość Margrabina Amalia Badeńska powróciła znacznie chora z Bruchsal do Karlsruhe. Odwiedzili ią zaraz J. Królewska Wysokość Wielki Xżę i iego rodzina.

Nowourodzony syn Xcia Pawła Wirtembergskiego o chrzczony został w zamku Taxis i otrzymał imiona Wilhelm Ferdynand Karol.

Z powodu zeszłych pomyślnych stosunków dla Grecyi Zurychski związek przyiaciół Greków, który utworzył się w r. 1821 i zebrał 69,897 ZR. zawiesił tymczasowo swoie czynności.

DODATEK
DO N^ro 83.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 15 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr zreduk: na 0° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Paźdz:		cali	lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27	7, 569	+ 7. 2	90	Połud: Za. średni	Chmury	o go. 8 deszcz.
	12	„	7, 167	+ 9. 2	86	Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz.
11.	3	„	6, 591	+ 9. 2	86	„ słaby	„ „	„
	9	„	6, 086	+ 8. 2	92	„ mocny	„ „	
	7	27	[illegible], 189	+ 7. 8	94	Połud: Za. średni	Pochmurno	Deszcz.
12.	12	„	8, 3[illegible]2	+10. 0	81	Połud: Ws. mocny	Chmury	
	3	„	8, 505	+10. 3	85	„ „	Pogoda z chmur:	
	9	„	9, 883	+ 6. 6	92	Połud: Za. słaby	„ „	
	7	27	9, 172	+ 7. 5	95	Połud: Za. średni	Pochmurno	
13.	12	„	8, 2[illegible]9	+ 8. 7	89	Zachodni średni	„ „	Deszcz.
	3	„	7, 099	+ 7. 8	91	„ mocny	„ „	
	9	„	5, 300	+ 7. 8	94	„ wicher	„ „	„

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

— Z *Krakowa.* —

Towarzystwo Nauk
z Jagiellońskim Uniwersytetem złączone

W dopełnieniu przepisów Statutu, obchodząc uroczyście tegoroczne Szkół otwarcie, iako też rocznicę zaprowadzenia Konstytucyi od Trzech Nayiaśnieyszych Protektorów wolnemu Miastu nadaney, odprawi na dniu 18 Października 1828 r. w Amfiteatrze gmachów Nowodworskich o godzinie 11tey przed południem Posiedzenie publiczne w niżey opisanym porządku:

Kollega Antoni Matakiewicz Dr. O. P. i Professor czytać będzie rozprawę: o przyczynach mnieyszey lub większey obfitości płodów literackich i rzadkości dzieł klassycznych.

Kollega Julian Sawiczewski Dr. M. i Professor zamknie to posiedzenie rozprawą obeymuiącą historyią policyi lekarskiey i medycyny sądowey.

W Krakowie dnia 13 Października 1828.
P. *Czaykowski*, Sekr: T. N.

Z Gdańska d. 25 Września.

W handlu zbożowym nastał wielki ruch od dni 8. Kupiono ze spichrzów 1000 do 1200 łasztów pszenicy po cenie podwyższoney do 500 fl. za łaszt od 56 1/2 szefli, z wody po 540 fl. za łaszt od 60 szefli. To, od ostatniey poczty blisko o 100 fl. na łaszt podwyższenie ceny, iest skutkiem podrożenia pszenicy w Londynie o 2 do 3 s. na kwarterze i nadesłanych dnia 20go b. m. przez sztafetę kommissów do iey skupowania. Podrożenie to w Londynie iest znowu skutkiem pośledności nowey pszenicy, tam na targ przywiezioney, zakupna przez Francuzów w samym Londynie, rapportów o niepomyślnych żniwach w Portugalii i Hiszpanii, a może doniesień o deszczach w Szkocyi, gdzie żniwa ieszcze się nie ukończyły. Zresztą podskoczenie to ceny iest tem ważnieysze, iż po niey płacili nie spekulanci, ale kommissa maiący.

Od dnia 19 do 25 b. m. sprzedano tu zboża Polskiego 398 łaszt: pszenicy i 103 łaszt: żyta, po cenie: pierwszey od 360 do 500 fl., drugiego po 200 fl.

Z Szwaycaryi d. 24 Września.

Gdy J. Cesarzowicowska M. Wielka Xiężna Rossyyska Helena w swey podróży przez Szwaycaryią przybyła dnia 18go b. m. zpołudnia do Berna, przyiętą została przez muzykę woyskową i stawieniem honorowey straży przed iey mieszkaniem. W wieczór cała połać domów na przeciwko mieszkania poselstwa Rossyyskiego stoiących była wspaniale oświecona, i w oknach na przeciwko mieszkania Wielkiey Xiężny czytać się dały w pięknym przeźroczu następuiące wiersze:

L' Aigle du Nord, puissant et magnanime,
Dont la gloire aujourd'hui fait tremble l' Orient,
Dans nos heureux vallons prend la forme sublime,
D'un ange tutèlaire, affable et bienfaisant.

(Orzeł północny, potężny i wspaniały, przed którego chwałą drży teraz Wschód, w szczęśliwych naszych dolinach przybiera wysoką postać, Anioła opiekuńczego, przyiemnego i dobroczynnego.)

Poźno w wieczor dano przed mieszkaniem Wielkiey Xiężny serenadę z śpiewami przy dętych instrumentach. Jey Ces. Mość pokazała się z okna i podziękowała uprzeymie za tę grzeczność. Dnia 19 znaydowała się na nabożeństwie w kaplicy poselstwa Rossyyskiego. Po południu zwiedziła iednę z przechadzek, a dnia 20 udała się do Hofwil, i znaydowała się w Elfenau na obiedzie, który dała dla niey Wielka Xiężna Anna.

Vicehrabią Chateaubriand, iadący do Rzymu iako Poseł Francuzki, przybył dnia 20go Września do Lauzanny, gdzie zabawić ma dni kilka.

W Kantonie Wodòw i innych, w których z szczególnieyszą troskliwością choduią konie, zakupiono ich znaczną liczbę dla rządu Sardyńskiego. Wiadomo, iż rząd ten konie dla lekkiey jazdy zakupuie w Szwaycaryi, a dla ciężkiey w niższych Niemczech.

Z Stambułu d. 12 Września.

Dnia 7go b. m. 15,000 jazdy (Kurdów) przeprawiło się pod Dardanellami przez morze, i ciągną, omiiaiąc stolicę do Szumli. Kaimakan Wielkiego Wezyra przedsięwziął w tych dniach przegląd piekarzów w obozie, przyczem około 20 gwoździami przybitych zostało za uszy do własnych bud. Niektórzy podczas tey kary palili tytuń.

Naynowsze doniesienia z Odessy są nader zatrważaiące, ponieważ zabroniono ztamtąd wywozu zboża, co wielką będzie przeszkodą do zaopatrzenia stolicy w żywność.

Wechabici zbuntować się znowu mieli i postąpić przeciw miastom Mekka i Medina.

Od granic Tureckich d. 23 Września.

Jenerał Baron Geismar, który zmocniony został częścią korpusu Szczerbatowa, i od Jenerała Langeron otrzymał posiłki iest teraz wstanie nietylko oprzeć się Tureckiey osadzie Widdynu, ale nawet działać przeciw niey zaczepnie. Z wewnątrz Rossyi nadciągaią nieustannie świeże woyska i wszystko przybiera w tey chwili ważną postawę, tak, iż chociażby ostra pora roku wstrzymała działania woyska Rossyyskiego (co iednak ieszcze iest wątpliwem) tedy na wiosnę przyszłą rozwinie się tak wielka siła, iż Porcie nie pozostanie iak poddać się woli Cesarza Rossyi, zezwolić tak na żądane zadosyć uczynienia, iako też danie oznaczoney rękoymi. Jeżeli z niewielką siłą woysko Rossyyskie potrafiło w przeciągu trzech miesięcy nietylko zdobyć 10 twierdz z mnóstwem dział, ale nadto opanować znaczne kraie w Europie i Azyi, tedy przy powiększeniu sił, co nie iest trudnem w tak ogromnem państwie, iakiem iest Rossyia, zwycięztwo nad Portą nie będzie wcale wątpliwem. W Bukareście czynione są przysposobienia, z których okazuie się, że dopiero zacznie się żywo woyna, i że Porta żałować będzie, iż nie korzystała z łagodności Cesarza przy rozpoczęciu woyny i proponowanych iey poiednań nieprzyięła, ale z równem zaślepieniem iak propozycyie innych Mocarstw odrzuciła, przez co zniewoliła Gabinet Francuzki do okazania Dywanowi z mieczem w ręku, że honor i interes wymaga utrzymania przez Europeyskie Mocarstwa umów dla dobra publicznego zawartych.

Zdobycie twierdz Widdynu, Giurgöwý, Ruszczuka i Sylistryi będzie zapewne zimowem działaniem woyska Rossyyskiego. W twierdzach tych nie osady, ale raczey znayduią się korpusy, które zdaią się bydź mniey do ich obrony przeznaczonemi, iak do wycieczek i spustoszeń.

Doniesienie Baszy Egipskiego, iż zmuszony został do cofnienia woysk swoich z Morei, wielkie w Stambule zrobiło wrażenie, a Sułtana bardzo zgniewało.

Naynowszy Nmer Kuryera Smirneńskiego z dnia 30 Sierpnia donosi z Stambułu pod dniem 22 tegoż miesiąca: Wczoray uwolniła Porta wszystkich zakładników Greckich, których od poczęcia rewolucyi w więzieniu trzymała (zapewne z braku żołnierzy do ich strzeżenia i obawy zdrady.) Zostawiono im dowoli udać się, gdzie im się podoba, nie wyymuiąc nawet Morei. Zostaiący przy Tureckiem woysku Europeyscy officerowie, którzy żołnierzy mustry uczyli, zostali oddalonemi i wielu z nich przybyło tu z pod Szumli. Tylko officer Francuzki Gaillard pozostaie na swoim mieyscu i Kapitan Calosso, który przez zręczność swoią zasłużył na szczególnieysze względy Sułtana i nie przestaie uczyć mustry gwardyi Sułtana; ukształcił iuż 26 szwadronów, z których 18 znayduie się od kilku miesięcy przy woysku, a 8 czynią służbę przy Sułtanie.

Listy z Korfu, donoszą, że Grecyia czyni wielkie postępy w wewnętrzney administracyi i Prezydent, Hr. Capodistrias, stara się zaprowadzić porządek i zgodność w wszystkich władzach. Też listy donoszą daley że Arnauci zbuntowali się przeciw Reszyd-Baszy. Rumili-Walisei czynić ma wszelkie kroki do ziednania sobie posłuszeństwa, i w Janinie uwięzić kazał kilkunastu dowódców

Arnautow, ktòrzy odważyli się żądać od Sułtana iego oddalenia. Mówią, że Omer-Vrione iest taynym podżegaczem tych niechęci przeciw Reszyd-Baszy.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 16go b. m., daną będzie Opera Narodowa, napisana przez J. N. Kamińskiego w 3ch aktach, z muzyką K. Kurpińskiego, pod tytułem: *Nowe Krakowiaki*, w którey JP. Nowakowski Artysta Dramatyczny Teatru Lwowskiego, będzie miał zaszczyt polecić się względom Szanowney Publiczności Krakowskiey w roli Bryndusa.

W następuiącą Niedzielę, to iest dnia 19 b. m., dane będzie nowe dzieło Sceniczne z Francuzkiego P. Théaulon na ięzyk oyczysty przez L. A. Dmuszewskiego z zastósowaniem do kraiowości przełożone, pod tytułem: *Łukasz z pod Łukowa*, czyli *Pietnaście lat.* — Sztuka rzeczona obeymuiąca lat pietnastu zakres napisaną iest w 3ch oddziałach (z których każdy akt ieden stanowi) i zawiera w sobie Komedyią, Komedyio-Operę i Dramę.

Dnia 13 *i* 14 *Października* 1828 *r.*
Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	24	—	22	—	20	—	18	—
— Żyta	13	—	12	—	11	15	11	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	15	9	—
— Grochu	14	—	13	—	12	—	—	—
— Owsa	5	—	4	24	4	18	—	—
— Jagieł	17	15	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 316 Ciągnieniu dnia 15 Października 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

87. 39. 44. 90. 72.

Przyszłe 317 Ciągnienie dnia 22go Października 1828 r. przypada.

W Gdańsku d. 18 *Sierpnia.*
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	1350	do	1410.
Żyta	—	—	450	—	480.
Jęczmienia	—	—	390	—	450.
Owsa	—	—	240	—	270.
Grochu	—	—	660	—	690.

DONIESIENIA.